

LAKÁSTŰZ

Zala vármegyében évente 120-150 helyszínre riasztják a tűzoltókat lakástűz miatt. Statisztikák szerint a legtöbbször a kéményekben csapnak fel a lángok, ezt követi a konyha, a nappali, majd a hálószoba. Általánosságban elmondható, hogy leginkább a nyílt láng használata okozza a tüzek jelentős részét, de elektromos vagy fűtési hiba, konyhai figyelmetlenség, illetve dohányzás miatt is váltak már lakhatatlanná ingatlanok. Ezt könnyen elkerülhetjük pusztán azzal, ha odafigyelünk mindennapi tevékenységünkre. Erősen javasoljuk egy füstérzékelő készülék megvásárlását, mert az idejekorán, hangos jellel hívja fel a figyelmet a bajra. Ezen kívül célszerű egy otthon használható tűzoltókészülék (porral oltó) beszerzése is.

Rendkívül fontos, hogy ne halmozzuk fel otthon a megunt, már nem használt tárgyainkat (bútorok, elektromos eszközök, ruhák, papír stb.) mert tűz esetén percek alatt lángtengerré válhat otthonunk és könnyen füstmérgezést is kaphatunk.

KÉMÉNY

Kéményünk állapota rendkívül fontos a fűtési időszakban. A legjobban akkor járunk el, ha évente kérjük a magánszemélyek részére **INGYENES** kéményseprői tisztítást. Ezt a 1818-as telefonszám felhívásával kérhetjük az év bármely időszakában, vagy az interneten is foglalhatunk időpontot. Ezzel már sokat teszünk a biztonságunkért. Jól járunk el akkor is, ha száraz, és nem vizes fával fűtünk, továbbá semmilyen szemetet nem dobunk a tűzre. Ha műanyag palackot, ruhaneműt, hulladékot és vizes fát használunk a fűtésre, 3 hét alatt (!) annyi korommal és kátránnyal telítődik a kéményünk, mintha 5 hónapot végigfűtöttünk volna! Ez pedig könnyen kéménytűzhez vezethet, ráadásul a füst visszaáramlik a lakásba, és a szén-monoxid is megjelenik! Ne használjunk égésgyorsítót sem! Se benzinnel, se más eszközzel ne segítsük a begyújtást, mert az robbanáshoz, rosszabb esetben súlyos égési sérüléshez, halálhoz vezethet! Aki új kéményt létesít, vagy a régit javíttatja, felújítja, átalakítja, az csak akkor vehető használatba, ha azt kéményseprő helyszíni műszaki vizsgálaton látta és engedélyezte. Ez minden égéstermék-elvezetőre, még egy vaskályha falon kivezetett csövére is érvényes. Ugyancsak érdemes kihangsúlyozni, hogy ezeket a munkálatokat csak szakemberekkel végeztessük!

HORDOZHATÓ KÁLYHÁK, FŰTŐESZKÖZÖK

Sokan hódolnak Zalában azoknak a hobbiknak (barkácsolás, horgászat), amikor mobil fűtőkészülékkel, vagy kisebb, hordozható kályhával (Pl: kemping gázfőző, PB palackos hőszugárzó, Siesta gázkályha), esetleg más, fűtésre alkalmas berendezéssel igyekeznek melegebb időt varázsolni azokba a helyiségekbe, faházakba, sátrakba, ahol éppen tevékenységüket végzik. Ezeknek az eszközök folyamatosan levegőre van szükségük, ezért annak utánpótlása a kulcs a megfelelő működtetéshez. Kisebb kályhák esetén ellenőrizzük a füstcsöveket, nincs-e lerakódás, ami gátolja a füst megfelelő távozását. Ellenkező esetben az visszaáramolhat az adott helyiségbe, ami nagyon rövid idő alatt életveszélyes állapotokat idéz elő, ráadásul ilyenkor a szén-monoxid is megjelenik! A hordozható, mobil, elektromos fűtőeszközökre is legyünk tekintettel. Ezeket például soha nem szabad letakarni, gyúlékony anyagot a közelébe tenni, hiszen pillanatok alatt ezek is akár egy nagy kiterjedésű tűzhez vezetnek!

SZÉN-MONOXID

Sokan úgy gondolják, hogy a szén-monoxid csupán a fűtési időszakban veszélyes. Ez azonban nem igaz, ugyanis a „csendes gyilkos” az év egészében veszélyt jelent, főleg akkor, ha nyílt égésterű gázkészülék üzemel otthonunkban. Ilyen lehet egy kazán, vagy egy vízmelegítő a fürdőszobában. Nyílt égésterű készülékről akkor beszélhetünk, ha látjuk a lángot a berendezésünkön. A legegyszerűbben úgy tudunk védekezni a szén-monoxid ellen, ha beszerzünk egy szén-monoxid-érzékelőt. Ez – akárcsak a füstérzékelő – idejekorán jelzést ad akkor, ha megjelenik a mérgező gáz otthonunkban. Ezen kívül a kéményeink és készülékeink rendszeres karbantartásával tudunk tenni azért, hogy ne sodorjuk veszélybe magunkat! Amennyiben építkezünk, és új nyílászárókat szereltetünk be, mindenképpen gondoskodjunk résszellőzők beépítéséről. Ahol a gázkészülékünk van, oda különösen, hiszen ezek mindig az adott helyiség levegőjét használják. Ha nincs megfelelő levegő-utánpótlás, akkor megjelenhet a szén-monoxid, ami fejfájással, hányingerrel, rosszabb esetben eszméletvesztéssel, végül halállal végződik, hiszen maga a mérgező gáz színtelen, szagtalan, emberi érzékekkel lehetetlen felismerni és tévhit az is, hogy a házi kedvencek megérik!

KONYHA

Gyakran fordul elő velünk, hogy a „mindennapi rutinnak” megfelelően sütünk, főzünk, és otthagyjuk a készülő ételt, kifutunk valamiért a spájzba, leülünk tv-t nézni, stb. Ez a „rutin” azonban a legváratlanabb helyzetekben akár komoly tüzesethez is vezethet. A legfontosabb, hogy a készülő ételt soha ne hagyjuk magára. Amennyiben olajban sütünk valamit a tűzhelyen, és az sercegni, égni kezd, soha ne öntsünk rá vizet, mert azzal csak növeljük a tűzveszélyt. A jó megoldás ilyenkor, ha ráteszünk egy fedőt, megvárjuk, amíg a lángok maguktól kialszanak. Ha a sütőben készülő ételünk füstöl, ég, azonnal zárjuk el a tűzhelyet, várjuk meg, míg kialszanak a lángokat, majd az elszenesedett ételt vigyük ki az udvarra.

Továbbra is vannak olyan háztartások, melyekben még régi gáztűzhelyet használnak az ott élők. Aki ilyet használ, az évente legalább egyszer nézze át, mert a gázüzemű berendezésekben csak pentánálló gumitömítéseket és tömlőket szabad alkalmazni - ezek csak gázszerelvényt árusító szakboltokban vásárolhatók meg. Ha nem értünk hozzá, hogyan kell a tömítést felrakni, hívjunk szakembert!

ELEKTROMOS ESZKÖZÖK

Általános jelenség, hogy egyre több elektromos eszközzel vesszük magunkat körbe. Régen még csak egy tv és egy mosógép volt a háztartásokban, ma már viszont több számítógép, telefon, mosogató- és mosógép, szárítógép, kenyérpíritó, sütő stb. A régebben épült családi házak elektromos hálózata nincs felkészülve a gépek egyszeri üzemeltetésére, ezért érdemes szakemberrel átnézetni, szükség esetén felújítani ezeket a hálózatokat akkor, ha sok elektronikai eszköz található otthonunkban. Fontos továbbá, hogy a megvásárolt elektromos eszközünket használat előtt nézzük át, a csatlakozókat és a vezetékeket, hogy nincsenek-e eltörve, megrepedve. Túlmelegedés, rendellenes működés, furcsa, égésre utaló szag esetén azonnal válasszuk le az elektromos berendezést a hálózatról, húzzuk ki a konnektorból. Ne terheljük túl a hosszabbítókat, elosztókat, több elektromos hosszabbító kábelt ne csatlakoztassunk egymásba, mert rendkívül tűzveszélyes! Ha elutazunk, áramtalanítsuk le a lakást. Az is nagyon fontos, hogy éjszakára, ha tehetjük, semmilyen olyan elektromos eszközt ne hagyjunk töltőn, ami felett nincs kontrollunk, vagy éppen ráér akkor is töltődni, mikor ébren vagyunk. Éjszaka kevésbé vagyunk aktívak, egy esetleges elektromos hiba miatt keletkező tüzet lehet, későn veszünk észre, vagy egyáltalán nem. Amennyiben pedig szerelési munkálatokat szükséges elvégezni, azt csak szakemberrel csináltassuk. Lakásunk elektromos hálózatának felújításakor tilos a réz és alumínium vezetékek összekötése, mivel azok korrodálják egymást és ez idővel tüzet okoz.

AKKUMULÁTOROS ESZKÖZÖK

Egyre többen közlekednek elektromos járművel, legyen szó akár autóról vagy rollerről. Amennyiben ilyen eszközünk van otthon, gondosan ügyeljünk néhány apró részletre, amivel megóvhatjuk magunkat egy lakás- vagy melléképülettűztől. Az elektromos járművek töltésére szolgáló lehetőségeket csak szakemberrel építtessük ki, mivel az otthoni barkácsolással előkészített töltési lehetőségek - akár egy rossz bekötés, vagy egy hibás vezeték – nem csak járművünkben tehet kárt, hanem akár ingatlanunkat is veszélybe sodorja! A töltési vételezés előtt ellenőrizzük a vezetékek állapotát, ha rendellenességet tapasztalunk, ne csatlakoztassunk rá eszközt! Estére soha ne hagyjuk töltőn ezeket az eszközöket! Töltés közben is - amennyiben lehetőségünk adja – inkább többször nézzünk rá a töltött jármű állapotára, elkerülve ezzel azt, hogy esetleg későn érzékelünk egy tüzet, ami akár nagyobb bajt is okozhat! Mielőtt használjuk ezeket az eszközöket, győződjünk meg a rollerek, autók megfelelő állapotáról! Ha hibát észlelünk, például túlhevült akkumulátort érzékelünk, füstszagot érzünk, akkor ne induljunk el! Amennyiben menet közben érzékelünk problémát, akkor a járművel azonnal álljunk félre, állítsuk le, és igyekezzünk meggyőződni róla, hogy mi okozhatja a problémát! Rollernél célszerű olyan helyre letenni – a saját testi épségünk kockáztatása nélkül -, ahol egy esetleges tűz nem tud továbbterjedni (pl. az aljnövényzetre)!

SZABADTÉRI TŰZ

A kertben, birtokunkon végzett munkálatok része, hogy növényi hulladék keletkezik. Azt is megszoktuk már, hogy ezektől úgy szabadulunk meg, hogy elégetjük őket. Ugyanakkor arra már nem gondolunk, hogy ebből akár komoly tűz is lehet. Zalában az elmúlt években hárman veszítették életüket szabadtéri égetés során. Az égetés szabályokhoz kötött. Ha a településnek van rendelete arról, hogy mikor lehet égetni, csak akkor gyűjtsunk be, amikor ezt a szabály megengedni. Erről érdeklődjünk a helyi önkormányzatnál. Ha nincs ilyen rendelet, akkor tilos égetni! Ha van, és mindenképpen égetni szeretnénk, akkor csak száraz növényi maradványt égessünk, legyen mellettünk oltóvíz, illetve egy olyan eszköz, amivel kontrollálni tudjuk a tüzet. Szél esetén azonnal oltsuk el, és épületektől, autótól messze gyűjtsuk meg. Manapság egyre gyakori, hogy sokan komposztálják a növényi hulladékot, és mi is ezt javasoljuk! Aki ugyanis megszegi az égetési szabályokat, az akár 20 ezer forinttól 3 millió forintig terjedő bírságot is kaphat!

TŰZ A MELLÉKÉPÜLETBEN, GARÁZSBAN

Általános tapasztalat, hogy több családi háznál is a garázsként funkcionáló melléképületben, vagy egyéb ilyen jellegű építményben műhelyt is kialakítanak a tulajdonosok, emiatt azonban nagyobb odafigyelést igényelnek az ott végzett tevékenységek, így például a hegesztés, vagy a vágókorong használata. Ha ilyen funkciót lát el bármilyen épületünk, gondoskodjunk arról, hogy a gyúlékony anyagokat, eszközöket (gázpalack, festékek, benzin, olaj), külön kis helyiségbe rakjuk, távol a nyílt lánggal történő munkától. Ha külső melléképületben van vegyes tüzelésű kazánunk, vagy bármilyen más, szilárd tüzelésű berendezésünk, akkor mindenképpen ügyeljünk arra, hogy a környezetében ne hagyjunk semmilyen éghető tárgyat! Például az égetésre szánt fát is odébb rakjuk tőle, hiszen a közelében jelentősen kiszárad, és elég akár egy kis kipattanó szikra is, hogy pillanatok alatt lángba borítsa a helyiséget, vele együtt pedig az épületet. Ráadásul ha egybe van építve a családi házzal, a lángok könnyen átterjedhetnek oda is, amivel egy egész élet munkája válhat rövid idő alatt a lángok martalékává! Óvatosan rakjuk meg a kályhát, kazán, ne terheljük túl, és ügyeljünk arra is, hogy előtte legyen egy fém tálca, amire biztonságosan kieshet egy szikra is!

Kerüljük az elektromos töltést ezekben az épületekben is, főleg éjszaka, vagy ha mégis töltjük az adott eszközünket, érdemes egy füstérzékelő készülékkel ellátni a helyiséget ott, ahol ezt a tevékenységet végezzük. Emellett ügyeljünk arra, hogy az ilyen helyiségekben végzett elektromos bekötéseket és egyéb, villamossághoz kapcsolódó technikai műveleteket mindig szakemberrel végeztessük! Nem egy esetben fordult elő, hogy egy rosszul bekötött vezeték miatt egy egész ingatlan a lángok martalékává vált!

VÍZELVEZETŐ ÁRkok

A közterületen lévő árkok, nyitott csatornák, folyókák, átereszek tisztán tartása, a csapadékvíz akadálytalan elfolyásának biztosítása – a lakóingatlan előtti szakaszra terjedően - annak tényleges használójának kötelessége! Járműbehajtók átereszeinek megfelelő kiépítése, annak karbantartása is minden esetben az ingatlan tényleges használójának, tulajdonosának kötelessége. Egyre gyakrabban találkozhatunk azzal, hogy a lakóingatlan előtt húzódó nyitott árkot utólag hosszabb szakaszon lefedik, jellemzően a járművek parkolásának biztosítására. Nyílt csapadékvíz-elvezető rendszer esetében ez nem szabályos. Hulladékot soha ne dobjunk a vízvezető árokba, amennyiben pedig az árkot kaszáljuk, távolítsuk el a fűmaradványokat és a hordalékot, ami esetenként fennakad, hiszen ez is a mi feladatunk! Gyomirtót csak abban az esetben alkalmazunk, ha vízvezetőnk betonozott, egyéb esetben tilos! Gyakran felmerülő probléma ugyanis, hogy az ilyen szerekkel kezelt területen - növényzet hiányában - a föld fellazul, és a nagy esőzés következtében sártengerré átalakulva eltömíti az árkokat, átfolyókat.

A csapadékvíz-elvezető árokba szennyezett vizet bevezeti szigorúan tilos! Így különösen a kommunális szennyvizet, az olajjal vagy más vegyszerrel szennyezett vizet, az állattartás hulladékait tartalmazó vizet. Ezzel ugyanis nem csak a vízvezetést akadályozzuk meg, hanem veszélyeztetjük a környezetünket és az élővilágot is. A szennyező anyagok bekerülhetnek a talajvízbe, vagy az ivóvízhálózatba, és egészségügyi problémákat okozhatnak.

IDŐJÁRÁS

Sajnos az utóbbi időben viszonylag ritkán tapasztaljuk a csendes esőzést, hiszen – főleg a nyári időszakban – egyre inkább a hevesebb záporok, zivatarok a jellemzőek, illetve a rendkívül erős szél. A természet erejével szembezállni nehéz, ugyanakkor a károkat mérsékelhetjük tudatos lépésekkel. Fontos a tájékozódás, akár rádióban, televízióban, interneten, hiszen így előre értesülhetünk az érkező viharról. Szélviharban akkor járunk el a legjobban, ha összepakolunk az udvaron, elhalasztjuk a kinti tevékenységeinket (kerti munka stb.), tüzet pedig nem rakunk semmilyen kültéri helyszínen. Házunk, lakásunk ablakait érdemes csukva tartani, és figyeljük a szén-monoxid-érzékelőnket is, hiszen a szél visszanyomhatja a levegőt a kürtőkbe! Ha nagyon erős a szél, inkább áramtalanítsuk otthonunkat és készüljük fel akár egy hosszabb áramkimaradásra is! Villámlás esetén maradjunk távol otthonunkban a vízvezetésektől, ajtótól, ablakoktól, ne használjuk a vezetékes telefont, a kézmosót, a zuhanyzót, a fürdőkádat. Kapcsoljuk ki az összes elektromos készüléket, húzzuk ki a konnektorból és az antennacsatlakozóból a zsinórokat, és ezektől is maradjunk távol. Járműveinket parkoljuk olyan helyre, amelynek nincs a környezetében fa, hiszen viharos idő esetén a felázott, meglazult talajban a fa kidőlhet, jelentős károkat okozva ingóságunkban!

GÁZPALACKOK

A palackok biztonságos használatának alapfeltétele, hogy csak megfelelően töltött palackokat vásároljunk. Ellenőrizzük mindig, hogy van-e tömítés, megfelelő-e, nem szivárog esetleg a palack! Ha bajt észlelünk, szivárgást, furcsa elváltozást, akkor azonnal szóljunk szakembernek, vagy a tűzoltóknak! A háztartásokban a 11,5 és a 23 kilogrammos töltöttömegű PB-palackok a leggyakoribbak. A tárolás körülményei lényegesek, és fontos tudni, hogy propánbutángáz-palackot pincében vagy alagsorban egyáltalán nem lehet tárolni! Tilos gázpalackokat tárolni például szűk udvarokban, átjárókban, vagy azok közvetlen környezetében, garázsokban is.

Ha otthonunkban tűz üt ki, és tudomásunk van arról, hogy a lángok által érintett részben valamilyen palack van, erről feltétlenül tájékoztassuk az érkező tűzoltókat már a bejelentéskor! Lakás- vagy garáztűz esetén előfordulhat, hogy akkora hőnek van kitéve a palack, hogy akár percek alatt fel is robbanhat! De nemcsak a propánbutángáz-palackok nehezítik a tűzoltók munkáját, hanem az acetilénpalackok is, amelyek főleg az autószerelő és a karosszérialakatos műhelyekben fordulnak elő. A hő hatására felhevülő acetilénpalackokban könnyen beindul a robbanáshoz vezető folyamat. Előfordult, hogy már csak a veszélyeztetett terület kiürítésével és a túlhevült acetilénpalackok kilövésével lehet megelőzni a robbanást.

GÁZCSONKOK

Mihelyst kedvezőbbre fordul az időjárás, sokan folytatják, vagy kezdik meg tereprendezési munkájukat, fűvet nyírnak, építkeznek, amíg azt az idő lehetővé teszi. Igen ám, de legtöbbször nem is sejtjük, hogy területünkön van-e gázcsonk, vagy hol mennek például a földben a közművek. Érdemes kikérni a területünkről készült közművek térképét, hiszen sok kellemetlenségtől óvhatjuk meg magunkat, főleg az építkezések alkalmával. Zalában évente 15-20 helyszínen szakítanak el munkagépek gázvezetéket, vagy fordítanak ki a földből egy addig nem ismert gázcsonkot. Ha területünkön gázcsonk található, fontos, hogy azt valamilyen módon elfedjük, vagy körülvegyük oly módon, hogy sem a fűkaszálás, sem a földmunka ne veszélyeztesse. A csonkok észlelhetőségén már az is sokat segít, ha egy színezett magas karóval jelöljük. Amennyiben munkánk során megsérül egy ilyen vezeték vagy csonk, azonnal értesíteni kell a hatóságokat!

BOGRÁCSOZÁS, KERTI SÜTŐGETÉS

A kellemes tavaszi-nyári időjárás egyik velejárója, hogy szívesen töltünk egyre több időt a szabadban, és nem csak munkával. Barátokkal, rokonokkal, családdal feltehetően többen bográcsoztak, sütögettek már a kertben, szabadban, ehhez pedig gázrózsát vagy gázszámolyt használtak. Ilyen esetben fontos, hogy csak a kimondottan ahhoz a készülékhez készült gumitömítéseket, illetve tömlőket szabad alkalmazni. Ha a tömítés megérett a cserére, célszerű az újat szakboltban megvásárolni, és az újbóli használat előtt mindig ellenőrizni kell, hogy a csatlakozásnál nem szivárog-e a gáz. Csere közben tilos a dohányzás, a nyílt láng használata! Palackot csak akkor szabad cserélni, amikor a készülék nem üzemel. Gázpalackos grillezésnél fontos, hogy csak hivatalos helyről, ép szeleppel és zárófóliával ellátott palackot szabad beszerezni. A tömlő és a palack csatlakozási pontjánál „szivárgás ellenőrző spray”-vel vagy szappanos vízzel célszerű a megfelelő csatlakozást ellenőrizni. A tömítettség ellenőrzését ne végezzük nyílt lánggal vagy más gyújtóeszközzel! Használat után mindig zárjuk el a palackot!

A nem épített grillsütőknél, grillkocsiknál figyeljünk arra, hogy azok ne tudjanak elborulni, és ne legyenek éghető dolgok a közelükben. A begyűjtáshoz használhatunk gyújtóst, fát, faszenet, de a legfontosabb, hogy a tüzet soha ne hagyjuk felügyelet nélkül! Ugyancsak kerülendő a festett, lakkozott fával való begyűjtás, ez ugyanis egyrészt az egészségre is káros, másrészt a készülő ételen lerakódva ehetetlenné teszi azt.

Amennyiben feltámadó szelet tapasztalunk, vagy eleve szeles idő van, inkább válasszunk más programot, hiszen a hirtelen feltámadó szél a parazsat felkaphatja, messze is viheti, veszélyeztetve a saját és a környező kerteket, épületeket. Amint hozzálátunk a sütéshez-főzéshez, mindig legyen kéznél megfelelő oltóanyag, hogy szükség esetén azonnal meg lehessen fékezni az esetlegesen elszabaduló lángokat. Ez lehet víz, föld, homok, de ne felejtjük, olajat, éghető folyadékot soha ne öntsünk a lángok közé! Égésgyorsítót se használjunk, ugyanis rendkívül tűzveszélyes, balesetveszélyes, ráadásul mérgező gázokat szabadít fel, és ugyancsak ehetetlenné teszi a készíteni kívánt ételt. Fontos továbbá, hogy a sütés végeztével feltétlenül gondosan oltsuk el a lángokat és győződjünk meg róla, hogy nem maradtak vissza izzó, parázsló részek.

Aki a fenti tanácsokat betartja, nagyobb biztonságban van és elkerülheti a tüzeseteket. Ha mégis tűz ütne ki, akkor haladéktalanul hívni kell a tűzoltókat a 112-es segélyhívón, akik mindig készen állnak, hogy segítsenek!

